

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisorile nefrancate nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se retrimit.
Inserate
se primesc la Administrațiunea
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukas Nachf.,
Nux. Augenthaler & Emeric Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelt Nachf., Anton Oppelt.
In Budapesta la A. V. Golber-
ger, Ekstein Bernat, Iuliu Le-
opold (VII Erzsebet-kürt).
Prețul inserțiilor: o serie
garmond pe o coloană 10 bani
pentru o publicare. Publicări
mai dese după tarife și învo-
ială. — RECLAME pe pagina
3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXX.

GAZETA apare în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 fr. pe an.
Se prenumără la toate că-
țiile postale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare
târgului Inului Nr. 30, etajul
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dîsul acasă: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 6 cor. — Atât abona-
mentele, cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 156.

Brașov, Sâmbătă 14 (27) Iulie.

1907.

In vacanțe.

I.

Ne aflăm în toial vacanțelor par-
lamentare. Pentru unii s'au început
mai curând, alții se bucură numai
acum de ele. Așa d. e. parlamentul
austriac al votului universal și-a în-
cheiat numai acum sesiunea de vară,
pe când parlamentul de clasă ungar
odihnește deja de două săptămâni
pe laurii câștigați în slujba celui mai
îndărătnic și îndrăzneț șovinism al
veacului. Puținii membri ai acestui
parlament, cari nu reprezintă în el
șovinismul dominant, deputații națio-
naliști, s'au retras încă și mai de
mult în viața lor privată, cam de pe
când obstrucțiunea croată și-a luat
sfârșitul sforțat.

Mai are însă dieta ungară un soiu
de membri, cari nu merg cu șovinismul,
ci lasă să fie târâți numai de el, deși
în inima lor îi sunt contrari. Înțele-
gem pe deputații sași, cari au intrat în
organizația partidului maghiar, înche-
ind frăție cu șovinismul de la putere
în speranță, că acesta se va îndura
ai crucea în schimb mai mult sau cel
puțin se va feri ai strivi cu totul.

Din sânul amintirilor; deputații
sași s'au auzit zilele acestea un glas,
care ne reamintește campania pur-
tată de deputații nemaghiari în ca-
mera ungară contra proiectelor șco-
lare ale lui Apponyi și resuscită Ches-
tiunea relativă la atitudinea repre-
zentanților nemaghiari în parlament și
la efectele ei, chestiune ce este încă
și azi de mare actualitate.

Glăsuț de care vorbim este al
deputatului sas Dr. Rudolf Schuller
din comitatul Sibiului și s'auzit cu
ocaziunea dărei lui de seamă înaintea
alegătorilor din Cincul-mare la 21
Iulie a. c.

Servește spre lauda organizației
Sașilor ardeleni, că ei și în starea po-
litică hermafrodită, în care să află de-
putatul lor, ca mădular ai unuia
dintre partidele coaliției, nu-și pierd

sau nu vreau să-și peardă legătura
cu poporul, ce să manifestă în con-
tinuitatea nizuințelor și stăruințelor
lor pentru apărarea limbei și a cul-
turei lor naționale.

După ce deputații sași fac parte
din partidul guvernului, ar urma că
cade de sine ori-ce îndatorire a lor
de a documenta poporul, că ei n'au
putut să facă mai multă opoziție de-
cât au făcut proiectului școlar. Și așa
este mare concesiunea partidului con-
stituțional, ai căreia membrii sunt, că
n'a făcut chestiune de partid din a-
baterea dela solidaritatea lui a Sa-
șilor, prin aceea că au votat în contra
proiectului guvernului. Cu toate ace-
stea se vede din amintita dare de sa-
mă, că deputații sași pun mare preț
pe aceea de a liniști poporul săsesc
în ce privește atitudinea lor în Ches-
tiunea legii Apponyi și efectele ei.
Dr. Schuller și-a dat silința a dovedi
alegătorilor săi, că dacă deputații sași
ar fi procedat mai energic și ar fi
luat parte mai infocată la discuțiuni,
rezultatul ar fi fost mai rău și pur-
tarea aceasta ar fi produs tocmai
efectul contrar.

Un moment caracteristic pentru
atitudinea nici rece, nici caldă a de-
putaților sași a relevat în decursul
vorbirei sale Dr. Schuller. El zice că
deputații sași au stat în contact ne-
curmat cu ministrul Apponyi, căutând
ași validita influența atât pentru a
dobândi câte o ușurare a cutărei dispo-
zițiuni din proiect, cât și spre a de-
lătura înăsprirea altor dispozițiuni.
Intre altele Sașii au stăruit pe lângă
ministru să se schimbe dispoziția pri-
vitoare la disciplinarea învățătorilor
din cauza nesuccesului în predarea
limbei maghiare. Ei au cerut ca nu-
mai acel învățător să fie disciplinat,
care poartă singur vina, nu însă și
învățătorul, ai căruia nesuccese să
datorese numai împrejurărilor. Sașii
cu precauțiunea lor n'au cutezat să
însărețeze pe deputatul Melzer al lor,
să facă propunerea aceasta, temân-
du-se, că va fi respins, ci au crezut

mai consult, să roage pe „singurul
Român care s'a alăturat necondițio-
nat maghiarismului“, pe deputatul
Burdia, a face acea propunere. Ace-
sta s'a și întâmplat și propunerea a
reușit fiind-că, zice Schuller, „guver-
nul a voit să dovedească, că acel
Burdia poate face mai mult, decât
cei 25 de deputați naționaliști, îndă-
rătul cărora stau milioane“.

Dacă e așa vorba și dacă Mel-
zer, care este membrul partidului con-
stituțional, a trebuit să roage pe co-
legul său Burdia din acelaș partid,
care se bucură de mai mare încredere
la Apponyi și la ai săi, ca să facă
treabă într'o chestie de modificare, ce
o impunea cea mai elementară logică,
atunci se poate înțelege de ce Sașii
au crezut a fi mai bine să vorbească
în dezbaterile generală numai unul
dintre ei, Meltzer, dar să se ferească
ca de foc a face însuși vr'o propu-
nere.

Vedeți așa-dar dragii mei, zice
Dr. Schuller cătră alegătorii săi, că
dacă socotim cu realitatea trebuie să
recunoaștem, că am fi greșit dacă
am fi făcut mai mare gură, că am fi
ajuns tocmai la contrariul de ce am
fi dorit să dobândim. Iar situația
reală deputatului sas o espune astfel:
„Deoparte vedem pe reprezentanții
naționalităților, a căror țintă finală
este federalismul, de altă parte vedem
pe reprezentanții seminției maghiare,
cari sunt însuflețiți de ideea, că po-
porul maghiar are dreptul de a im-
prima timbrul său la tot și la toți
în această țară. A te opune acestei
intențiuni înseamnă a te face culpabil
de crima de înaltă trădare, adauge
Dr. Schuller. Și deputații sași la toate
se gândesc, dar la așa o opoziție nu,
fiindcă, vezi, ei cunosc caracterul po-
porului maghiar, care e mult mai
subiectiv decât să poată înțelege că
există și alte puncte de vedere în
politică. Poporul maghiar știe numai
una, să susțină hegemonia sa cu orice
preț. De aceea noi Sașii, încheiă Dr.
Schuller, am recunoscut de mult în

programul nostru poporal hegemonia
rassei maghiare și prin asta privile-
giarea limbei maghiare. Noi deci nu
atacăm principiul hegemoniei, ci nu-
mai esecul ce se face cu el.

Cu un cuvânt, este amăgire a
crede, că prin argumente și motive
convingătoare s'ar putea înfrîuri asu-
pra politicii maghiare în chestiuni de
naționalitate. Tot ce putem dobândi
în cazul cel mai bun, este, de a-i
lămuri pe Maghiari despre aceea, că
cu deosebire între noi Sașii nu sunt
antropofagi....

De unde urmează că alegătorii
sași să fie liniștiți și să nu mai re-
proșeze deputaților lor, că nu au
apărat destul de energic interesele
poporului săsesc în dietă.

»Reichsrat«-ul austriac și-a amănat
ședințele până la toamnă. În ultima șe-
dință, ținută alaltăieri, dep. Dr. Sylvester
a protestat contra faptului, că vicepreșe-
dintele Zacek s'a folosit, cu ocaziunea ale-
gerii președintelui camerei în ședința de
Marți, și de limba cehă. Președintele Weiss-
kirchner a declarat, că vicepreședintele ca-
merel, dacă nu prezidează ședința, are ace-
leași drepturi ca ori și care deputat și
prin urmare se poate folosi și de limba
țării, căreia îi aparține. Dealtfel vicepreșe-
dintele Zacek, de câte ori a condus ședin-
șele, s'a folosit exclusiv de limba germană.

In contra numirii unui darabont de
consilier de finanțe. Membrii comisiunii
administrative a comitatului Sătmăru, au
ținut alaltăieri o întrunire confidențială sub
prezidența lui Luby Géza, deputat dietal
și președinte al partidului independist. La
ordinea zilei a fost chestia numirii prim-
notarului darabont, Majos Károly, de con-
silier financiar. Ședința a fost foarte agi-
tată. Noul consilier de finanțe Majos Ká-
roly, a fost pe timpul rezistenței naționale
omul de încredere al guvernului Fejer-
vary, în părțile sătmărene. În numele cel-
or adunați președintele partidului poporal
Nemestóthy Szabó Albert a propus ca să
se predea fișpanului o petiție, ca să con-
cheme o congregație extraordinară. Ace-
leași orator a mai propus ca comitatul să
adreseze un rescript dietei ca să tragă la
răspundere pe ministrul de finanțe We-
ckerle, iar deputații aleși în comitatul Săt-
mar să sprijinească petiția în dietă. S'a

ECULETONUL »GAZ. TRANS.«

Chiromanta.

Nuvelă de C. E. Klopfer.

(8) — Ur mare. —

»Așa dar într'adevăr? Mai înșelat,
mai mințit intenționat? Cu ce scop șarla-
tană mizerabilă?«

Ea nu răspunse nici un cuvânt. Se
răzîmă mută de părete, un fior îi trecu
prin tot corpul și înainte de a-mi putea
da samă, căzu la pământ și începu să sus-
pîneși să plângă amar, de-mi rupea inima,
ear fața și-o ascundea în mâni ca și cum
ar fi vrutsă împedece curgerea lacrimilor.

Am cuprins-o în brațele mele. Mânia
mea sburase, inima mea era pătrunsă nu-
mai de iubire și compătimitare. Voiam toc-
mai s'o ridic spuindu-i cuvinte mângă-
itoare, când mă împinse o mână la o parte.
Era Bekky Bearle, care eșise cu grabă
din odaie și plecându-se la pământ ridică
pe tânăra fată, ce ara aproape fără sim-
țiri pentru a o duce în odaie. Cum, să fie
asta bătrâna neputincioasă, pe care o vă-
zui alaltăieri aici? Judecând după îmbră-
căminte trebuia să fie ea, eraace eași rochie
sură, același șal sur, cozorocul verde, se
părea însă că întreaga ei făptură a mai

crescut, și de unde să fi luat ea de-odată
atâta putere în mâni, căci mai înainte tre-
buia să se proptească pe băț, pentru a se
putea ținea în picioare?

Nu îndrăznisem să intru în odaie, dar
prin ușa întredeschisă puteam să văd
cum Chiromanta așeză pe canapeaua de
lângă ea-și pe fata ce suspina. Pe urmă
eși eară afară la mine. Un moment astat
tăcută înaintea mea, acum pătea ear ne-
putincioasă și ca și cum ar fi apăsă-o du-
rerea sau perplexitatea își ținea capul ple-
cat, așa că de cozoroc nu puteam vedea
nimic din fața ei, ear mâinile îi tremorau.

»Va trece, se va liniști«, zise ea în
fine tot cu vocea ei șoptitoare, însă de
astădată se simțea în vocea ei o oarecare
nesigurantă. »Și asta se va întâmpla cu
atât mai iute, cu cât nu te va ști în apro-
piere!«

Un semn spre ușa ce conducea afară
completa destul de clar cuvintele ei. Nu
aveam însă intențiunea să mă duc așa de
iute. Cu luțeaal apucaii mâna brună a șis-
tei și o trăseii cât îmi era posibil de lângă
ușa din odaie, nu voiam să mai irit din
nou pe suferinda dînauntru, dar această
femeie trebuia să-mi dea socoteală.

»Trebuie să-mi mărturisești ce s'a în-
târlplat aici înaintea venirii mele!« îi zi-
seiu eu cu grabă.

»Ce-ți pasă d-tale?« țîșnea ea prin-
tre dinți, căutând să se elibereze din mâna
mea, însă degetile mele se înclăstau tot
mai tare în jurul mânei ei.

»Lasă-mă, dute!«

»Nu, nu mă duc. Am să fac larmă
și să chem poliția, dacă nu te voi putea
face să-mi mărturisești. Șarlatană mizerabi-
lă, ce i-ai spus fetei dînauntru?«

Acum c'o optintire mare se eliberă
de-odată Bekky Bearle din mâinile mele
și păși îndărăt. De tricică să nu mi-se furî-
șeze în odaie s'o incuie și prin vre-o eșire
secretă să mi scape, apucaii din nou mâna
ei. Se apăra desperată, dar nu mai cunoș-
team nici o crutare. În lupta noastră îi
căzu cozorocul de pe ochi, și zărindui fața
rămăsei cu gura căscată.

Nu-mi mai trebuia mărturisirea ei.
Femea, care sta acum înaintea mea în cos-
tumul ei de șiscă, era Lady Katharina Cli-
fford, mama Edithel. Am recunoscut-o în-
dată cu toată vâpșeala brună de pe obraji
și cu toate buzele sulemenite, ear spaima
ce se vedea pe fața ei îmi arată că se
simte demascată.

Stam un moment ca trăsănit, nu pu-
team rosti nici un cuvânt.

Lady Clifford — o înșelătoare! Să fie
asta posibil?

»Acum cred, că nu trebuie să vă mai

mărturisesc nimic d-le baron«, începu ea,
c'un zâmbet desperat reluându-și ear țî-
nuta ei energică, care îmi impunea la ea
întotdeauna. »Acum ai cheia la toate mis-
terile în mână. Acum îmi este tot atât
dacă vei împărtăși descoperirea d-tale la
toată lumea. Am îndurat astăzi o lovitura
cu mult mai mare — am auzit astăzi re-
proșul singurului meu copil, căruia voin-
d să i asigur o existență pentru viitor, i-am
nimit fericirea vieții!«

»Fericirea Edithel!« esclama-i eu cu-
prins de durere. »Fericirea ei — și a mea.
Cu aceste cuvinte alergai desperat
de acolo.

5.

Toată noaptea fusese cuprins de
friguri, și mă luptam cu idei contradic-
toare. Din acest chaos de idei mi-se înfă-
țîșa una tot mai clară: Edith era nevino-
vată, ea aflase fără îndoială numai de cu-
rând despre meșteșugul mamei ei. Cea
dintâi bănuială o primise fără îndoială
Miercuri, când îi adusesem pompadorul. Ea
avuse ochi mai ageri ca noi toți; adevărat
că ea cunoștea caracterul mamei îndestul
de bine, ca pentru a o ținea incapabilă de
a merge ca clientă la Chiromanta.

Și când văzuse, că mama ei se în-
spăimântă la vederea pompadorului tră-
dător, atunci se întărise la ea bănuiala.

mai decis, ca să se adreseze tuturor comitatelor un circular, ca să se alăture decisiunii comisiei administrative.

Strașnici oameni!

Excedentul bugetar al statului român. Cetim în »Secolul«: Până azi excedentul bugetar al exercițiului 1906—7 se ridică la mai bine de 44 milioane de lei.

Relațiunile între Turcia și România. Ziarul vienez »Politische Correspondenz« află din Constantinopol că ministrul plenipotențiar român Papiniu, a fost primit, în interval de două săptămâni, de 2 ori în audiență de către sultanul Abdul Hamid. Această distincție, care se dă foarte rar reprezentanților Statelor mici, este o nouă dovadă despre excelentele relațiuni, care există între Turcia și România, relațiuni, care se accentuează din ce în ce în mod tot mai cordial. În ultima audiență Papiniu a predat Sultanului o scrisoare autografă a M. S. Regelui Carol, în care suveranul României mulțumește pentru conterirea ordinului »Imtiaz« și accentuează sincera amicitie între suveranii celor două țări.

Cronica din afară.

Tratatul provizoriu austro-sârb. Din Belgrad se anunță, că guvernul Sârbiei a acceptat propunerea de a încheia un tratat de comerț provizoriu cu Austro-Ungaria și a trimis instrucțiuni delegaților săi.

Convențiune anglo-rusă. Din Londra se anunță, că ambasadorul Angliei la Petersburg a sosit aici, unde va sta mai multe zile. După Agenția Reuter vizita sa este în legătură cu negocierile actuale între Anglia și Rusia. Aceste negocieri fac progrese, dar unele chestiuni sunt încă obiectul discuțiilor și încheierea convențiunii anglo-ruse nu se va face decât peste câteva săptămâni.

Relațiile dintre Anglia și Germania. La prânzul dat alaltăieri în Londra în onoarea Lord Majorului, ambasadorul Germaniei a rostit un discurs, în care a declarat, că schimbul de vizite din ultimii timp, a făcut pe toți să recunoască, că în adevăr numai sentimentele amicale domnesc pe ambele coaste. Vizita Lord Majorului în Germania a contribuit în mod evident la întărirea acestui sentiment.

Soldați turci răsculați. După știrile conșulare 1600 soldați s'au răsculat la Hodejah și au comis turburări în oraș.

Anuarele Școalelor române secundare.

„Anuarele gimnaziului gr. or. român, al școlii reale, al școlii comerciale superioare și al școlii centrale primare“ din Brașov pe an. școl. 1906—1907.

(Dare de seamă.)

(Urmare.)

b) **Educația sufletească a școlărilor prin mijloace didactice și disciplinare.**

1. Educația intelectuală s'a făcut prin predarea deosebitelor obiecte de învățământ și a dexterităților, prescr-se prin legea școlară. La gimnaziu s'a făcut și l. franceză (prof. Dr. C. Lacea) cu clase V, VI, VII, VIII în câte o oară pe săptămână, școlarii fiind împărțiți în 2 secțiuni; iar la școala reală franceza s'a făcut, ca studiu regulat cu 3 oare săpt. în cl. III și IV.

Mai multe lucruri, ce-i dăduseră de gândit în cursul timpului, i-se înfățișară acum deodată într-o legătură, cari abia o mai lăsau să dubiteze.

Și cu cea dintâiu bănuială se ivi la Edith sentimentul de datorie, de a mă feri pe mine să iau de soție pe o fată a unei înșelătoare. Pentru aceea îmi dase o săptămână timp de gândit — voia ca în timpul acela să se asigure pe deplin! Și se folosi de ziua procsimă, când mama ei era ear în una din »reuniunile de binefacere« pentru a cerceta pe Bekky Bearle. Ea se anunțase la Chiromantă sub un nume fals, fu primită — ce a urmat după aceea se putea închipui.

Sermana Edith! Acum înțelegi ce a trebuit să îndure, când îmi arătă aspru și rece ușa pentru ca tristul mister al mamei ei să nu se descopere. Și acum îmi adusei earășii aminte de cuvintele așa amar exprimate: Bekky Bearle nu va mai primi de azi înainte nici o vizită! Edith preferi mai bine să ducă de azi înainte o viață săracă și retrasă, decât să guste mai departe din fructele agonizate de Bekky Bearle.

Și această nobleță, această jertfă, această putere de abnegare să fie recompensată cu aceea că eu s'o părăsesc? Acum

La școala comercială franceza se face în câteș-trele clasele: cl. I cu 4 oare, de d-l prof. I. Pricu; în cl. II cu 2 și în cl. III cu 3 ore de d-l prof. A. Vlaicu. Studii facultative la școala comercială sunt limba italiană, gimnastica și cântările.

2. Educația, în prima linie intelectuală, dar în acelaș timp generală și armonică sufletească s'a promovat prin lucrările interesante și variate ale elevilor organizați în »societatea de lectură Ioan Popazu«. Societatea a numărat, în cursul anului școl. — de sigur din tineretul școlar, 179 membri, cu comisie literară și bibliografică, ținându-se 18 ședințe, în care s'a manifestat activitatea literară, recitătoare (și nu »declamatorică«!) și muzicală a elevilor. Intre subiectele celor 35 de lucrări, se găsesse unele foarte însemnate (ca »Drama țărânului român« de Ioan Teicu din cl. VIII); »Obiceiuri dela sat« de acelaș. — Altele, în care se oglindesc impresiile tinerilor din excursiunile făcute în Italia. Aci s'a distins tânărul octavan Aurel Murășanu cu lucrări ca: »Din farmecile Italiei«, »Coloseul«, »Dela Roma la Neapol«, »Insula Capri«. — »Note de drum« (Italia) de octavanul I. Secăreanu și alții. Activitatea muzicală a societății s'a manifestat în »Corul tuturilor studenților« condus de neajunsul maestru d-l G. Dina la »Ședința publică« din 8/21 Aprilie, cu un program foarte variat. Asemenea ședințe publice, solemne, s'ar putea ținea în fiecare an trei: una de Crăciun, alta de Paști și a treia în ultima Duminică, înainte de Sf. Petru. La aceste ședințe, — împreunate poate și cu dans, s'ar putea invita public număros; s'ar putea percepe o taxă potrivită, din care să se alimenteze fondurile de excursiuni școlare. Unde mai pui, că asemenea ședințe școlărești, publice, constituie o nimerită punte dintre școală și marea societate, pentru care se formează tineretul în școală.

Societatea »Ioan Popazu« are un capital de 3344-99 cor. și o bibliotecă de 952 volume.

O asemenea societate de lectură cu aceeași organizație au și elevii dela școala comercială, care a numărat 92 de membri, și a ținut 15 ședințe în decursul anului, între care una festivă. S'au făcut 39 lucrări diferite și s'au recitat 23 poezii. Societatea aceasta are un capital de 2366-16 cor. și o bibliotecă cu 463 volume. Ședințele festive ale acestor două societăți, oare nu ar putea fi comune cu scopul indicat mai înainte? — Despărțirea totală a gimnaziștilor de colegii lor din școala comercială oare să nu fie prejudicioasă pentru viața ulterioară, culturală a neamului?

3. Ca mijloc de educație generală a elevilor e și biblioteca de clasă cu 2085 volume. Biblioteca aceasta e clasată în 12 părți după cele 8 clase gimnaziale și 4 reale (elevii dela școala comercială au biblioteca lor proprie), având fiecare clasă cărțile sale. Așa clasa I gimn. are 78 volume, cl. II 100, cl. III 122; cl. IV 154; cl. V 191; cl. VI 282; cl. VII 450; cl. VIII 436. — Cl. I reală are 18 vol.; cl. II 84; cl. III 107; cl. IV 115 volume.

Interesant, instructiv și drept pildă ar servi pentru alții, dacă s'ar arăta și modul cum se întrebuințează aceste biblioteci; bunăoară, dacă cărțile elevii le iau după recomandarea și sub ochii profesorului de clasă? dacă se controlează și cum cele cetite?... Dar despre așa ceva »Anuarele« nu ne spun nimic.

De altfel, ca corolar al lecturii, al educațiunii naționale și al culturii genestiam, că mă iubeste, după cum o iubeam și eu.

Și totuși! Puteam eu să iau de soție pe fata unei înșelătoare?

Se făcuse de mult ziuă când ajunsesem cu gândurile mele chinătoare la punctul acela. Servitorul bătu ca întotdeauna la ușa pentru a mă deștepta la oara anumită și-mi aduse totdeodată și o scrisoare.

Era dela Lady Katharina Clifford.

Arunca-i scrisoarea de părete; nu voiam s'o cetesc. Ce putea să-mi spună? Și totuși — nu puteam să rezist. După o luptă scurtă o ridică-i earășii, o deschisei cu mâna tremurândă și începui să cetesc c'un interes crescând.

Soartea unei vieți întregi se desfășură înaintea mea. Viața unei mult încercate femei. Când termina-i mi-se îmbunătăți părerea despre Katharina Clifford totuși întru atât, încât hotărâi să mă duc încă astăzi la ea, și să i spui c'o compătimească atât pe ea cât și pe fata ei și că pot conta la tăcerea mea. Damele societății londoneze să bată de azi înainte zădarnic la ușa din boltitura întunecoasă, și să creadă, că bătrâna vizionară a murit.

(Va urma.)

rale a școlărilor se pot considera până la un punct lucrările în scris de preste an din limba maternă. Ei bine, subiectele tratate în scris în cursul superior, în număr de câte 89, sunt pe cât de avansate, pe atât de interesante și de variate.

Reproduc, drept mostră, subiectele tratate în clasa V gimnazială și în cl. II comercială.

a) În clasa V gimn. s'au făcut 8 lucrări, anume: 1. O serbare populară. 2. Bunicul (Delavrancea). 3. Prin munți și văi (Impresii). 4. »Ce naște din pisică, șoareci mânăncă« (Disertație). 5. Chemarea la nuntă (Obiceiuri populare). 6. Strigoii (Eminescu). 7. Descrierile în »Alexandru Lăpușeanu« (Negruzzi). 8. Amintiri. (Prof. Dr. Al. Bogdan).

b) În clasa II comercială (paralelă clasa VI gimn.) s'au pertractat următoarele 6 subiecte: 1. Privelıştea mării (tablou) — de sigur ca urmare și amintiri a întuirii de fapt a Mării negre la Constanța, carea au văzut-o școlarii în excursiune dela Brașov la Constanța, excursiunea făcută cu ocazia vizitei la expoziția generală din București. 2. Însemnătatea studiului Geografiei. 3. »Pohod na Sybir«, baladă de V. Alexandri (Analiză literară). 4. Intrebuintarea cărbunelui și a ferului în economia modernă. 5. Sub ce condiții se poate desvolta industria unei țări? 6. Însemnătatea coloniilor pentru o țară. (Prof. A. Bărsan). — Interesant pentru publicul cel mare ar fi fost, dacă se și publica câte o lucrare mai bună de fiecare clasă.

În fine, cel mai important mijloc de educație generală sunt excursiunile școlare. Corpul didactic dela școlile române din Brașov, a pus baza unor anume fonduri de excursiuni, ca fondul școlărilor gimnaziali »Collega« cu un capital de 475-08 cor. și dela școlărilor din cl. III gimnazială cu un capital de 741-50 cor., al cărui bază au pus-o școlarii acestei clase, când erau încă în cl. I, cu scopul să facă o excursiune în Italia, când vor fi în clasa VIII-a. Ei bine, în cursul anului școlar expirat s'au făcut două excursiuni mai mari: Una de către școlarii clasei a VII-a gimn. în Italia condusă de d-l prof. Dr. Iosif Blaga, și alta de școlarii școlii comerciale dela București la Constanța; dar despre aceasta în Nrul următor.

(Va urma.)

V. Gr. Borgovanu.

STIRILE ZILEI.

— 13 Iulie v.

Turneul Z. Bărsan continuă. Din Săliște ni se scrie cu data de ieri: Azi Joi la 6 oare p. m. s'a serbat la Săliște cununia civilă între d-l Z. Bărsan și d-șoara Olimpia Brașoveanu, togodnica d-sale. Prin aceasta d-șoara O. Brașoveanu a devenit cetățeană ungară. Cei doi artiști vor fi însoțiți și de d-l N. Bailă din Vale, elev în anul al treilea la Conservator. Artiștii se vor legitima prin toate locurile ca fiind cetățeni ungari și deci turneul lui Z. Bărsan își va relua mersul întrerupt și va dura până la toamnă târziu.

Sămbătă și Duminică vor juca la Săliște, Vineri (Sf. Ilie) Sămbătă și Duminică la băile din Sân-Georgiu.

Reprezentanța bisericilor române gr. or. din Bran, după cum ni se comunică a primit la licitația pădurii »Predușu«, ținută la 24 Iulie n. a. c. ofertul fabricii de celuloză din Zărnești, făcut prin d-l silvicultor Ioan Ionică cu suma de 48.205 cor.

Carierele absolvenților școalelor secundare. Pe baza datelor culese dela diferite școli, o foaie ungurească, a făcut o statistică privitoare la carierele alese de absolvenții școalelor medii din Ungaria. În anul școlar 1906—7 au absolvat cam la 3000 de elevi. Dintre aceștia numai la 1805 de studenți se cunoaște cariera, pe care o vor urma. Datele aceste interesante le resumăm în următoarele: Ca în toți anii și în anul acesta cei mai mulți tineri s'au dedicat științelor juridice. Din 1805 de studenți vor urma dreptul 408, adică 23-2%; științele tehnice 223=11-8%; teologia 200=11-4%; medicina 195=11%; administrația 146=8-3%; la agricultură, silvicultură și ingineria de mine 134=7-7%; cariera profesională 128=7-3%; comerțul și industria 98=5-6%; miliția 96=5-5%; la căile ferate 53=3-1%; artele 27=1-6%; medicina veterinară 22=1-2%; ziaristica 9=0-5%.

Mai puțin se pregătesc pentru diplomație, farmacie, teatru, etc.

Cununie. Dr. Dimitrie Cioloca, asesor-referent consistorial, ne face cunoscută cununia sa cu d-șoara Elena Loichiță, care se va serba Sămbătă în 21 Iulie (3 August) la orele 6 p. m. în biserica gr. or. rom. din Jebel.

— Domnul Ștefan R. Ghiea și domnișoara Valeria D. Odor, își vor serba cununia lor religioasă, Duminică în 15 (28) Iulie a. c. în biserica gr. or. română a Sfintei Adormiri din Tureheș (Săcele).

— Felicitările noastre!

Post de cassier. Atragem atenția tinerilor noștri absolvenți ai școalelor de comerț asupra postului de cassier la centrala băncii de asigurare »Transilvania«, din Sibiu, ajuns în vacanță prin abziere. Cererile sunt a se înainta până la August 1907 st. n. la direcțiunea institutului. — Concursul s'a publicat numai în »S. D. Tagblatt« din Sibiu, deși era indicat a se face cunoscut și în foile noastre, mai ales că banca »Transilvania« este în mare parte sprijinită de clientelă română. Și în fine postul de cassier l'a menținut până acum un vrednic funcționar român, d-l Manuil Comșa, care merge ca director la »Crișana« din Brad.

Un act de recunoștință. Suntem rugați a da loc următoarelor rânduri: »Mult Onorate d-le Redactor! Binevoiti a publica în prețuitul D-Voastră ziar următoarele șire: Acum când se apropie timpul de a se decide părinții, unde să-și dea mai ales fetițele, în care internat, la aceasta întrebare subscrisul îmi țin de sfântă datorie a recomanda internatul »Vancean«, de fețițe din Blaj; motivul care mă îndeamnă a o face aceasta este singur împrejurarea, că în anul 1906/7 de școală, am avut în acel internat o copilă cu numele Emilia, față de care, atât cât privește educațiunea, cât și îngrijirea fost prea deplin mulțumit; și în special copila mea a fost bolnavă în pericolul morb numit »scarlatină«, și în urma îngrijirii speciale a medicului, a dragostei adevărat părintești, ce au manifestat superiorii acelu internat, nu numai că a scăpat de moartea sigură, ci a rămas sănătoasă, fără de a rămânea vre-o urmă a acelu morb. Premiându-i aceste vin și pe aceasta cale am exprima mulțumita mea față de d-l medic A. Pop, și față de întreg corpul didactic a acelu internat. Urșiu de jos, la 24 Iulie 1907 Stimător: Iuliu Crainic, paroch gr. cat. .

Reuniunea învățătorilor gr. cat. din jurul Gherlei își va ținea adunarea generală anul acesta în Mințiu-Gherlei (Szamosujvárnémeti) la 2 August st. n. (Duminică) și va ținea trei ședințe, în care se vor rezolva agendele dela ordinea zilei. Convocătorul adunării generale, care ni s'a trimis, este iscălit de d-nii: Alexandru Bene, prepozit capitular, președinte și Anton Domide m. p., prof. secretar.

Tinerimea română din Hațeg invită la producțiunea teatrală urmată de dans, care o va aranja la 4 August 1907 st. n. în hotelul »Mielul de aur«. Inceputul precis la 8 ore seara. Prețul intrării de persoană: Loc I. 2 cor., loc II. 1 cor. 60 bani, loc III. 1 cor., loc de stat și galeria 60 bani. Venitul curat e destinat pentru înființarea bibliotecilor populare. Suprasolviri se primesc cu mulțumită. Program: 1) »Trei doctori«, loc. de V. A. Vlaicu. 2) »Zăpăciții«, loc. de Teochar Alexi.

La adunarea despărțământului Brad al »Asociațiunii« se va vorbi despre portul vechiu românesc din Brad și vor fi trase la sorti 2 frumoase costume românești pregătite de doamnele române din Brad.

Diagnoza tifusului. Din Paris se anunță, că profesorul de medicină Chantemesse a făcut niște descoperiri interesante în ce privește diagnoza tifusului. Luând în considerare cercetările profesorului vienez d-l Clemens Pirquet, referitoare la constatarea tuberculozei prin introducerea tuberculinului în straturile lăuntrice ale pielii, a experimentat, că introducând pe globul ochiului o cantitate minimală de toxin de tifus dizolvată în apă, prin turburarea albului ochiului se poate constata tifusul. Anume la cei bolnavi de tifus vinele de pe suprafața globului sunt de o culoare roșu intensiv, și ochiul se umple de lacrimi. Apariția aceasta durează cam 24 de oare. La cei cari nu sunt bolnavi se poate observa o reacțiune mică, care în decurs de vre-o câteva oare dispare.

Reîmpământenirea Jidanilor în Palestina. S'au făcut multe planuri până acum privitor la împământenirea Jidanilor în Palestina. Acum de curând s'au pus mai serios pe lucru pentru ajungerea țintei lor. Anume s'a înființat în Londra o bancă mare jidovească »Jewish Colonial Frust Co«, în speranță că cu bani vor putea răscumpăra pământul străbun, Palestina. Institutul acesta de bani a emis 3000 de acții, cu un capital de 10.000.000 dolari și va avea multe filiale în Statele Unite. Centrala va fi în New-York. Interesul față de această acțiune e mare în sânul lui Israel. Nu-

meroase adunări se țin în scopul acesta. Evreii au de gând să convoace cât mai curând un congres internațional sionist.

Doi Greci condamnați la moarte. Din Constantinopol se anunță, că doi Greci au fost condamnați la moarte de curtea marțială din Salonic, pentru că ar fi asasinat la 30 Maiu un Bulgar, după instigațiunea vice-conzului grec Macrides, dela Kavala. Macrides a luat concediu și a plecat din localitate. Poarta a cerut rechemarea lui Macrides.

Un mare scandal din Milan. Ziarele italiene aduc zilnic coloane întregi de amănunte asupra unui scandal provocat de faptele necuviincioase ale unui călugăr anume don Riva, și o falsă călugăriță Maria Tumagalli, directoarea unui azil religios »Maria Consolata«. În azilul falsei călugărițe — o ființă cu un trecut foarte întunecos — erau adăpostite vre-o opt fetițe interne și două zeci externe. Deunăzi una din copile ducându-se acasă, la încheierea anului școlar, mama ei a constatat cu groază că fetița umbla greu din pricina unei boale scâmbroase căpătate în azil. Numai decât vestind autoritățile s'a constatat că și celelalte șapte fetițe sufereau de aceeași boală și trei dintre ele au și fost imediat luate în cura spitalului. Fetițele, toate între trei și 5 ani, au învinuit pe Don Riva, preotul azilului, ca siluitor și numai decât s'au început cercetările pentru prinderea lui. El a fost găsit la Turin și adus la Milan unde puțin a lipsit ca populația îndârjită să nu-l linșeze. Măsuri mari de pază s'au luat și în jurul azilului unde populația s'a datat la adevărate manifestații spărgând geamurile cu pietrii. Falsa soră Tumagalli a fost prinsă și arestată. Ea era întovărășită de o fată de vre-o 12 ani care a fost și ea victimă călugărului Riva. Duminica trecută populația a făcut manifestații anti-clericaliste pe străzile Milanului, însă nu s'a putut apropia de azilul infam, care e cam departe de oraș. Poliția orașului a luat măsuri de pază în jurul tuturor azilurilor ținute de călugărițe și astfel s'au înlăturat până acum disordini mari. Instrucția acestui scandal enorm pasionează pe toată lumea.

NECROLOG. Anisia Maier născ. Marc ea soția anunță tuturor rudeniilor, amicilor și cunoscuților trecerea din viață a prea iubitului ei soț Ion Maier, mare proprietar și membru pe viață al »Asociațiunii Transilvane«, care după scurte suferințe și-a dat nobilul său suflet în mâinile creatorului în 21 Iulie st. n. 1907 în al 74-lea an al etății și al 50-lea al fericitei sale căsătorii. Rămășițele pământești ale defunctului se vor așeza după ritul bisericii gr. or. în 23 Iulie la 10 oare a. m. în cimitirul bisericii din loc. Toplița română la 21 Iulie n. 1907. Odihnească în pace!

„Lege“.

Cuvântul latin *lex, legem* s'a păstrat la toate popoarele romanice: Românii au *lege*, Italianii *legge*, Retoromanii din Engadin *alach*, Provența ii *lei*, Francezii *loi*, Catalanii *ley*, Spaniolii *ley*, Portugezii *lei*; el a pătruns și în limba albaneză: *lighia*.

Ca în toate limbile romanice*) s'a păstrat și la noi sensul original de »Gesetz«. În întrebunțarea aceasta se găsește din cele mai vechi timpuri până astăzi. Iată câteva exemple: Pasajul biblic (Act. apost. cap 23, 3): »Et tu sedens iudicās me secundum *legem*: et contra *legem* iubes me percuti?« e tradus în codicile voronețean: »Și tu șezi judecând după *lege* și prespre *lege* treci, că gicil (=zici) să mă bată, în Noul testament din anul 1648: »că tu ședzi judecând pre mine după *lege* și împotriva *legii* poruncești să mă bată, iar în Biblia din anul 1688: »tu șezi judecându-mă după *lege* și călcând *leagea*, poruncești să mă bată?« În Istoria Românilor sub Mihaiu Vodă Vițezul de N. Bălcescu, cetim, la pagina 9, că în timpurile cele mai vechi »puterea d'a face *legi*, d'a scoate dăjdi sta în Adu-narea sau Soborul a toată țara«. Astăzi, dimpotrivă, zice Eminescu în Satira III, »Oameni vrednici ca să șază în zidirea sfinte Golii... Ne fac *legi* și ne pun biruri... Coșbuc, descriind Nunta Zamfirii, ca să arate cât de mare era veselie în toată țara zice că:

S'au pornit bărboșii regi
Cu sfetnici învechiți în legi
Și patruzeci de zile întregi
Au tot nuntit,

iar în Povestea celor cinci țani de Creangă vedem pe nemulțămît zicând judecăto-

*) Numai la Engadini însemnează »că-șătorie«.

rului: »Eu am venit înaintea judecății să capăt dreptate și văd că dumneata, care știi *legile*, mai rău mă acufunzi«. — Despre cel ce nu ține seamă de legise spune că *calcă legile*, d. ex.: »Stăpânitorul, ca să poată pune pe tot anul cu dobândă capitaluri în bănci streine, *calcă legile*, finanțele țării, introducând dăjdi nouă« (Uricariul, X, 3).

În textele vechi și în cele populare se mai găsesc unele înțelesuri derivate, d. ex.

Lege = »scutul legii, dreptate«. Într'o carte de judecată de la Ioan Mateiu Basarab Voevod, din anul 1633, arătându-se năpasta »jupâneșii Maria« se zice: »s'au plâns jupâneșii Maria de dreptate, cum nu este vinovată nimica de acea năpasta și și-au cerșit în zilele lui Leon Voevod jupâneșii Maria *leagea*...; ear Vasile Spătar tot au umblat cu mătă, și nu s'au putut apropia jupâneșii Maria a-și lua *leagea*«.

Lege = »sentință, verdict, hotărâre judecătorească«. În acest sens întâlnim cuvântul mai ales în pravila Moldovei din anul 1646, unde a *isprăvi o lege* = »a aduce o sentință la îndeplinire«, iar a *legii* sau a *face o leage* = »a da o sentință«, d. ex. »Giudețul cel mirenesc se cade să isprăvească o *leage* ce va fi legiuit giudețul beseracii«. »Giudețul să-i facă *leage* cum se cade. În exemplul acestui din urmă a *face leage* însemnează totodată »a pedepsi«. Această accepțiune de »pedeapsă« sau »răspundere« se găsește și în »[Când unul a furat de la altul un bou], să-i facă [hoțului] *leage*, să dea bou, [iar păgubașul] să nu aibă nici o *leage*«.

Lege = »judecătorie«. Acest înțeles se găsește mai cu seamă în poezii și povești populare din Ardeal. Astfel în povestea Dreptatea și Strâmbătatea (colecția I. Pop Reteganul) cetim: »Potcașul însă nu se îndestulește [cu cele spuse de omul cel de omenie, ci] merge la judecătorie, mituște pe judecător din banii boilor celor furați și poștește pe omul cel de omenie la *legex*. Sau:

Măndruțo cu concial rău,
Haid' cu mine lângă tău,
Că de nu, și l'oiu direge,
Să mă duci mâne la lege.

Remarcabile mai sunt următoarele două construcții:

În locul adjectivului neologic »legitim«, scriitorii vechi ziceau: *cu leage*, iar în loc de »ilegitim«: *preste lege*. Astfel, la Metropolitul Dosofteiu cetim: »Și-au gonit femeea *cea cu leage* și-au luat pre alta *preste leage*«.

Foarte obicinuită e la popor construcția *cum e leagea* = »cum se cade, cum se cuvine, mai ales în senz figurat, bunăoară (în Povestile ardelenesti ale lui I. Pop Reteganul). »Unde eră codrul mai frumos se pun ei și clădesc o casă, dar casă colea *cum e leagea*, ca și casele bogăților, nu ca colibele sărântocilor«. După cum Spaniolul zice *à toda ley* astfel și noi avem construcția: *după sau în toată leagea* = »cum se cade«.

Bine înțeles, subt *lege* nu se înțeleg numai regulile de acțiune impuse de oameni, ci și cele impuse de orice autoritate superioară. Astfel se vorbește despre *legile sfinte*, despre *legile dumnezeiești* etc. La toate popoarele creștine sunt cunoscuți termenii *leagea veche* și *leagea nouă* = »testamentul vechiu« și »testamentul nou«, adică *leagea* lui Moise și *leagea* lui Christos.

Prin extensiune apoi s'a numit *lege* »orice raporturi de succesiune necesară și invariabilă« (Măiorescu, Logica, 148), vorbindu-se despre *legi naturale*, despre *legi fonetice*, apoi despre *leagea lui Newton* etc. Nu voi cita multe exemple. În poezia »Răsăritul lunei«, Gr. Alexandrescu, arătând cum se ridică venetici străini printre Români, exclamă: »Nu-i așa *leagea* naturei, nu-i așa a țării *lege*... Al sudorilor streine rod ei nu-l vor mai culege; Va fi mare tot Românul, țării lui folositor!« Când Cătălina cere Lucesfărului să devină muritor, ca ea, acesta răspunde — în admirabila poezie a lui Eminescu:

Tu-mi ceri chiar nemurirea mea
În schimb pe-o sărutare?
Dar voi să știi, asemenea,
Cât te iubesc de tare.

Da, mă voi naște din păcat,
Primind o altă lege:
Cu vecinicia sunt legat,
Ci voi să mă desleg.²⁾

(Va urma.)

²⁾ Prin scriitorii bisericești s'a introdus în limba română cuvântul *pravilă*, de origine slavă (paleoslav *правилно* = *pravón* = regula, dela *прави* = *álljos* = *verv*), care pe lângă sensul de »codul legilor«, prim și pe cel de »lege«, făcând mult timp concurență cuvântului de obârșie română. Iată câteva exemple la scriitorii mai

Voci din public*)

Contrar afirmațiilor d-lui comerciant Essigmann susțin întru toate ca adevărată informația, că d-sa, când a văzut că dama străină plătește umbrela cu o piesă de 5 lei, și-a schimbat vorba, pretinzând 2 fl. 80 cr. și nu 2 fl. 50 cr., prețul spus la început, fiindcă dama în chestiune *nici nu s'a lărguit*, ci a vroit să plătească cât i-s'a cerut. Mărturie la aceasta sunt: d-na Amalia Kiffa din str. Orfanilor și domnișoara Mariți Baer, tânără profesoară din strada Cimitirilor, cari însoțiau pe doamna cea străină.

La cazul prezent de altminteri ași putea adăoga altul, cum o *firmă* foarte aproape de localul redacțiunii »Gazeta« a vândut unei dame din România stabilită, de vară, la Zizin, $\frac{1}{2}$ de garnitură de farfurii cu 1 fl. 60 cr., pe când aceeași marfă a cumpărat-o dela aceeași firmă cu 70—80 cr. Misiunea pressei este a denunța publicului asemenea fapte pentru a se ști orienta cu punga!

Un străin din România.

Bibliografie.

»România Pitorească« de Alexandru Vlăhuță. Biblioteca pentru toți nr. 272—274 un volum de 285 pag. cu ilustrații. Prețul 90 bani.

Aparițiunea într'o ediție populară și încă ilustrată a admirabilei opere a poetului Alexandru Vlăhuță este un eveniment care ne bucură și pe care nu-l putem trece cu vederea.

Prima ediție de 3 fr. și 50, puțin accesibilă marelui public, era doar un vis pentru unii și mulți priveau cu jale pe la vitrinele librăriilor râvnind la comoara de frumuseți cuprinse în volumul intitulat: »România Pitorească«. Acum visul neatins decât de unii, a devenit realitate pentru toată lumea, astăzi toți cititorii se pot desfăta citind »România Pitorească«, admirabila operă a marelui poet Alexandru Vlăhuță cu prețul de 90 bani.

În institutul grafic »Minerva« a apărut »Popasuri vânătoarești« de Ion Bărsăneanu pe 205 pagini formatul octav mare prețul cor. 1.60 bani plus 20 bani porto. Se poate procura prin librăria A. Mureșianu Brașov.

»Doamne ajuta-ne!« Schițe din popor de Romulus Cioflec, à 2 coroane plus 10 bani porto. A se procura prin librăria A. Mureșianu.

Al. I. Odobescu opere complete. Vol. I. Pagini 360. Prețul Lei 1.50.

»Călăuza stațiilor balneare« de Aurel Scurtu. Prețul 1 cor. 50 fil. plus 20 bani porto.

În institutul grafic »Minerva« București a apărut »Opere complete« de N. Nicolescu, C. Stamati și V. Cârlova la oaltă într'o singură Broșură. Prețul 1 cor. 50 plus porto 10 bani se poate procura prin Librăria A. Mureșianu Brașov.

M. Sadoveanu. Amintirile căpraru-lui Gheorghita. Pagini 280. Prețul Lei 2.

Din opere complete a lui Ioan Creangă a apărut ediția a doua. Prețul 1 cor. 60 fil plus 20 b. porto.

A apărut în institutul grafic Minerva »Două neamuri« de Sandu Aldea cu cuprinsul următor: Un arăndaș, Despărțire, La țară, Acasă, Tinerețe, Nepotul lui Michael, Serii de iarnă, Învrăjbiții, O afacere, La oaste, Alte învâli, Singură, Secetă Pierzanie, Ogorul strămoșesc. Prețul 1 cor. 50 plus 20 bani porto. Se poate procura prin librăria A. Mureșianu.

*) Pentru cuprinsul celor publicate sub rubrica aceasta, răspunde numai autorul. — Red.

noi. Din C. Negruzzi: »Legiuste, ca în veci să nu se mai strămute astă *pravilă*«. Din Gr. Alexandrescu: »...Umbre de noroade le vezi ocărmitte. De umbra unor *pravili* călcate, siluite. Iată și câteva exemple paralele: »La ale lui cereri să punem un fel de stavili. Răspătind în el dreptatea *dumnezeieștilor pravili*« (Konaki); »[Scripturile] cuprind poruncile și *leagea lui Dumnezeu*« (Biblia, 1688). »Așa-i *pravila naturei* cucoane Grigori«. (Alexandri); »Dacă există... necesitatea universală a *legilor naturei*, responsabilitatea individului dispăre« (Măiorescu). »[La școala normală] să se adaugă un curs de filozofie și de *pravile*« (Uricariul, III, 36); »Până la 50 de ani a învățat *legile*, filozofia și teologia« (S. Marcovici). »Și armele și *războaiele* au *pravila* și dreptatea sa« (Cantemir); »Când cu toc și cu fier luptă... după cum e *leagea războiului*...« (Antim Ivireanu). »Ale ei *legi* și *pravili*... să împlinească«. (Konaki).

ULTIME STIRI.

Budapesta. 26 Iulie. Ministrul președinte Beck, ministrul de finanțe Koritovski și șeful de secție Sieghard au sosit aici, pentru a încheia tratările în vederea încheierii pactului economic. Se crede că între ambele guverne se va ajunge la o înțelegere definitivă în ce privește tratatul vamal și comercial.

Agram. 26 Iulie. Organul partidului dreptului »Hrvatska« publică un apel adresat comunelor croate, să adreseze Maj. Sale Monarhului petițiuni, ca să deneghe sancționarea pragmatice de serviciu.

Sofia. 26 Iulie. Guvernul a numit 21 de profesori noi la Universitatea din Sofia. Pentru facultatea de drept, guvernul va angaja câțiva profesori străini.

Londra. 26 Iulie. Ziarul »Daily Telegraph« află din Petersburg că Țarul Nicolae II se va întâlni la 5 August cu împăratul Wilhelm II, pe mare, în apropierea orașului Danzig.

Sofia. 26 Iulie. O telegramă din Ruscium anunță că organele polițienești locale au hotărît să nu primească pe nici un muncitor expulzat din România.

Sofia. 26 Iulie. În a doua jumătate a acestei luni se va întoarce în țară prințul Ferdinand, care se află acum în străinătate. Prințul va da concursul în pregătirile ce se fac pentru primirea oaspeților ruși și români, cari vor lua parte la serbările dela 30 August din țară.

Londra. 26 Iulie. Din Tokio se anunță: În fece zi au loc nouă arestări printre funcționarii sus puși dela Curtea imperială din Seul. În capitala Coreei domnește în momentul de față liniște. Populația din provincie însă, amenință că va omori pe toți funcționarii și comercianții japonezi aflători în Coreea, dacă nu vor fi expulzați din țară. Linile telegrafice și telefonice din preajma Seulului sunt distruse.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor respons. interim.: Victor Branice

Aviz.

După ce statutele Reuniunii de păstrare și împrumut »Brașoveana« au fost aprobate din partea tribunalului reg. ung. din loc sub Nr. 4814/907 polg. și firma înregistrată, aducem la cunoștința on. public din Brașov și jur, că Reuniunea își începe activitatea oficială cu ziua de Marți în 25 Iunie st. n. a. c.

Membrii Reuniunii sunt prin urmare invitați a-și achita în localul Reuniunii, Șirul Bisericii Nr. 6, în orele de oficiu 7—10 a. m. cvotele săptămânale regulat începând dela acea dată, de când vor curge în caz contrar interese de întârziere.

Totodată aducem la cunoștința on. public că Reuniunea primește depuneri spre fructificare în următoarele condițiuni:

- 1) Pentru depuneri până la 1000 cor. dă 5% interese.
- 2) Pentru depuneri de la 1000 cor până la 2000 cor. dă 5 $\frac{1}{4}$ % interese.
- 3) Pentru depuneri peste 2000 cor. dă 5 $\frac{1}{2}$ % interese plătind și darea.

Acordă împrumuturi pe polițe sigure, pe ipotecă și pe obiecte de valoare cu percente cât se poate de reduse și fără nici o cheituață laterală.

Face și alte transacțiuni, cari tae în sfera de activitate a afacerilor de bancă.

Rugându-ne de sprijinul on. public, semnăm

Cu stimă

Pentru direcțiune:

Vasilie V. Voina,
președinte.

(8—10)

Corsete franțuzești și corsete pentru dame în poziție, specialități de bandaje pentru stomac, pânțec, gradhalter cu prețuri ieftine se capătă la Rappaport B. Strada Portii Nr 16 etajul I.

Produsele Fabricii de mărfuri argiloase din Cristian (țevi de piatră și articole Chamotte) se află de vânzare cu prețuri originale numai în **Depositul din Brașovul-vechiu, Strada lungă Nr. 35, care s'a deschis din 1 Maiu.** (2848, 29-39)

Nr. 1170-1907.

PUBLICAȚIUNE.

În 13 August 1907 la 9 oare a. m. se va ținea în despărțământul V al magistratului orașenesc afacerile economice Strada aurarilor Nr. 5 etagiul II. o licitație cu oferte. Scopul licitației este de a se da în antreprisă pe timpul până la 29 Septembrie 1910 birtul din Stejeriș, carele s'a zidit acum de nou.

Condițiunile mai de aproape de ofert și de contract sunt expuse spre vedere publică până în ziua de licitație în cancelaria despărțământului susmenționat.

Brassó, în 14 Iulie 1907.

2938,2-2.

Magistratul orașenesc

Cursul la bursa din Viena.

Din 25 Iunie n. 1907.

Renta ung. de aur 4%	110 55
Renta de corone ung. 4%	92.46
Impr. căil. ter. ung. în aur 3 1/2%	81 30
Impr. căil. fer. ung. în argint 4%	92 —
Bonuri rurale croate-slavone	96.—
Impr. ung. cu premii	188.75
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	141.—
Renta de hârtie austr. 4 1/10	96 70
Renta de argint austr. 4 1/10	96 65
Renta de aur austr. 4%	114 85
Renta de corone austr. 4%	96.85
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	82.65
Losuri din 1860	148 75
Acții de-ale Băncii ung. de credit	1805.—
Acții de-ale Băncii austr. de credit	750.—
Acții de-ale Băncii austro-ung.	648 25
Napoleonori.	19.12
Mărci imperiale germane	117.55 1/2
London vista	240 55
Paris vista	95 75
Note italiene.	95 70

Cursul pieței Brașov

Din 26 Iunie n. 1907.

Bancnote rom. Cmp. 18.96	Vënd.	19 —
Argint român	18.80	18 84
Lire turcesci	21.50	21.63
Scriș. fonc. Albine 5%	100.—	101
Ruble Rusești	2.53	2.58
Napoleonori.	18.94	19 —
Galbeni	11.20	11.46
Mărci germane	117.20	117 3.

Abonamente la

„Gazeta Transilvaniei“ se pot face ori și când pe timp mai îndelungat sau lunar.

Pentru morburile de stomac!

Celor ce prin recedă, înbuibare, mâncări greu de mistuit, ferbințeli, prea reci, sau viață neregulată și-au tras un morb de stomac și anume:

Catar de stomac, cărcei, dureri, mistuire rea, se recomandă un mijloc bun de casă, probat de mai mulți ani cu efect bun **Vinul de burueni (Kräuterwein) a lui Huberth Ullrich**

Vinul de burueni este preparat din burueni excelente și vindecătoare cu vin bun, întărește stomacul și organismul de mistuire al omului. Vinul de burueni delătură mistuirea rea, și ajută la formarea de sânge sănătos.

Folosirea vinului de burueni delătură morburile de stomac deja la început. De aceea să se folosească de timpuriu. Simptome ca: dureri de cap, răgăială, grătă, slăbiciune, vomare, dispare adese-ori după folosirea a câteva sticle de vin de burueni.

Constipația și urmările ca: neastimpăr, colică, bătaie de inimă, insomniă, congestiune la ficat, splină, hemoroide, se delătură întretinând vinul de burueni. Asemenea curăță din stomac materii stricăcioase prin eșirea ușoră la scaun.

Slăbiciunea, paliditatea feței, anemia, debilitatea

provin adeseori din mistuire rea și din dispoziție lăcnăvicioasă a ficatului. Persone cari pătimesc de lipsa de apetit, nervositate, durere de cap, insomnie, tângesc cu încoetul Vinul de burueni dă impuls puterii de viață. Vinul de burueni excită apetitul, ajută mistuirea și hrănește, mișcă prefacerea substanțelor, alină nervii excitați și produce vioiciune de viață. Multime de scrisori de mulțumire confirmă acestea.

Vin de burueni se capătă în sticle à 3 cor. și 4 cor.

în farmaciile din: Brașov, Săcele, Cristian, Râșnov, Codlea, Țințari, Helchiu, Bod, Feldiara, Ilyefalva, Uzon, Magyaros Nagypatak, Papolcz, Zágón, Kovászna, Beresnyó, Sepsi-Szt.-György, Bölön, Nagyajta, Baroth, Miklosvár, N.-Baczon Zsombof, Darocz, Homorod, Kőhalom, Ugra, Kacza, Zsiberk, Lemnek, Báránykut, Boldogváros, Boholez, Szásztukos, Bethlen, Sárkány, Almásmező, Zernest, Törösvár, Vajdarece, Voila, N.-Sink, Aiud, Panteicu, Kézdivasárhely, Erzsébetváros, Segesvár, Nagyszeben și în toate farmaciile din orașele mici și mari din Ardeal și din țările străine. — Farmaciile din Brașov: a d-lor Heinrich G. Obert, Victor Roth, Eugen Neustädter la „Ingerul păzitor“ Ferdinand Jekelius la „Speranța“. — Trimite 3 sau mai multe sticle cu prețurile originale în ori și ce localitate din Austro-Ungaria.

Să se ferescă de imitație.

Cereți anume **Vin de burueni a lui Hubert Ullrich.**

Vinul de burueni al meu este mijloc secret. E compus din vin malaga 450-0, spirit de vin 100-0, Glicerin 100-0, Vin roșu 240-0, sirop de fragi 150-0, sirop de cireșe 320-0, fincen, anason, rădăcina helen, rădăcini americane, rădăcini de inzian, rădăcini calmusa a. 10-0. Aceste părți constitutive se amestecă.

Numai veritabil Mack's

Kaiser-Borax

pentru

Cultivarea frumșetii și sănătății.

Mack's-Kaiser-Borax imprumută feței o poliță fină, frumoasă și albă. Excelent pentru cultivarea gurei și dinților. Folositor la catar și răgușală. Mack's Kaiser-Borax veritabil face apa moale și foarte bun pentru curățirea pielii. Precauțiune la cumpărare. Veritabil numai în carton roșu, cu 15, 30 și 75 bani, cu instrucție detaliată. Nicidcum necartonat! Singurul producător pt. Austro-Ungaria GOTLIEB VOITH, WIEN III/1.

Droguerie medicinală

a lui

C. H. NEUSTÄDTER, BRAȘOV, Strada Porții Nr. 15 (Casele Altstädter).

Magazinul cel mai bogat și bine asortat în Brașov:

Sirup de smeură de munte

aromatic, natural,

cu garanție recomandă foarte ieftin

Trimiteri cu poșta în fiecare zi.

O recerintă a frumșetii este Teintul frumos.

Damele îl pot conserva prin folosirea a miraculoasei

MARGIT-CREMA

a lui FÖLDES.

MARGIT-CRÈME este un cosmetic cu deosebire fin și plăcut, care netezește fața în scurt timp, face pielea moale ca catifeaua, în 10-20 zile. Dispare cu desăvârșire pistrui, petele de ficat și orice necurătenie a feței.

O particularitate avantajoasă a Crèmei este că nu face pielea lucie ca a te crème, din contră dispore lustrul, se poate folosi peste zi. Avantajul principal că nu conține argint viu sau plumb.

Prețul unui borcan mare 2 cor., borcan mic 1 cor. Margit Pasta de dinți 1 cor. Apă de obraz 1 cor.

Se capătă în toate farmaciile și droguerii.

Producător: **CLEMENS v. FÖLDES**, farmacist în Arad. Comandă de 6 cor. să trimit franco.

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provădut cu cele mai bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a pute eșecuta ori-ce comande cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE

ÎN AUR, ARGINT ȘI COLORI.

CĂRȚI DE ȘCIINȚĂ, LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ DUFĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.

ANUNȚURI.

REGISTRE ȘI IMPRIMATE pentru toate speciile de serviciuri.

BILANȚURI.

Compturi, Adrese, Circulare, Scrisori. Couverte, în toată mărimea.

TARIFE COMERCIALE, INDUSTRIALE, de HOTELURI și RESTAURANTE.

PREȚURI-CURENTE ȘI DIVERSE

BILETE DE INMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov Têrgul Inului Nr. 30, în etagiul, înderept în curte. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.